



Noord- en Oost-Gelderland

# Jaarstukken 2022 GGD Noord- en Oost-Gelderland



2022

© GGD Noord- en Oost-Gelderland

Warnsveld, 16 maart 2023

# Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2022. Het was een jaar van grote dynamiek. De GGD en haar omgeving zagen er begin 2022 heel anders uit dan eind 2022. Grote veranderingen die veel hebben gevraagd van het aanpassingsvermogen van de organisatie en haar medewerkers. Dankzij de gemeenten en met de GGD samenwerkende organisaties is de dienstverlening voor inwoners ondanks de dynamiek op peil gebleven en op veel punten versterkt.

De inzet van GGD NOG werd begin 2022 volop gekenmerkt door de bestrijding van COVID-19, met de hoogste inzet van de gehele periode 2020 - 2022. De kerstvakantie 2021/2022 viel voor veel medewerkers in het water door de noodzaak om snel alle inwoners van onze regio een boosterprik te geven.

Gedurende het voorjaar bleek de omikron variant van het coronavirus gelukkig te leiden tot een veel minder ingrijpend ziektebeeld. De drukte in teststraten en vaccinatielocaties begon snel terug te lopen en de landelijke overheid kon steeds meer maatregelen loslaten. De late lente en zomer van 2022 verliepen bijna weer als vanouds. Zo was er onder andere veel vraag naar reizigersspreekuren en gaf GGD NOG op het festival Zwarte Cross weer voorlichting.

Met het terugkeren van rust rond COVID-19 ontstond meer ruimte om de reguliere dienstverlening te versterken. Dat was nodig, want 2,5 jaar coronabestrijding had veel gevraagd van de organisatie.

## Bestuur en organisatie

Eind 2021 heeft het algemeen bestuur besloten om kwetsbaarheden van GGD NOG aan te pakken. Zo is een investering gedaan in de organisatie en werken wij intensiever samen met andere GGD'en en met de Veiligheidsregio NOG. In 2022 leidde dit er toe dat op veel vlakken kwetsbaarheden zijn aangepakt. Cruciale functies rond informatieveiligheid zijn ingevuld. Er wordt steeds nauwer opgetrokken met andere GGD'en, op het vlak van bedrijfsondersteuning en ook op infectieziektebestrijding en forensische zorg.

In maart 2022 waren er gemeenteraadsverkiezingen; de GGD heeft veel nieuwe bestuurders mogen verwelkomen in het algemeen bestuur. In juli 2022 is een introductie georganiseerd voor wethouders en ambtenaren publieke gezondheid. In september en oktober 2022 zijn samen met de Veiligheidsregio NOG bijeenkomsten georganiseerd om bij de (nieuwe) raadsleden te introduceren waar beide organisaties voor gemeenten aan werken.

## Verantwoording

In het jaarverslag beschrijven wij wat is gerealiseerd van de prioriteiten die het algemeen bestuur (AB) in de Programmabegroting 2022 heeft vastgesteld. Daarnaast staat de financiële verantwoording in de Jaarrekening 2022. Het publieksjaarverslag vindt u via de website [www.ggdnog.nl](http://www.ggdnog.nl).

Warnsveld, 16 maart 2023

Het dagelijks bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland

Mevr. drs. J.J. Baardman  
Directeur publieke gezondheid

drs. E.J. Huizinga MBA  
plaatsvervangend voorzitter

# Inhoudsopgave

Voorwoord .....	2
Besluit .....	5
Deel 1: Jaarverslag.....	6
1. Bestuurlijk kader .....	7
1.1. Jaarstukken.....	7
1.2. Kerngegevens .....	8
2. Programmaplan .....	11
2.1. Inleiding.....	11
2.2. Programma Jeugdgezondheid .....	12
2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg .....	14
2.4. Programma Kennis en expertise .....	19
2.5. Overhead.....	22
2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten .....	25
3. Paragrafen.....	27
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing .....	27
3.2. Financiering.....	29
3.3. Bedrijfsvoering .....	29
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen.....	32
3.5. Verbonden partijen .....	32
3.6. Wet Open Overheid.....	32
Deel 2: Jaarrekening.....	33
4. Jaarrekening .....	34
4.1. Balans per 31 december 2022.....	34
4.2. Overzicht van baten en lasten 2022 GGD NOG .....	36
4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling .....	37
4.4. Toelichting op de balans per 31 december 2022.....	39
4.6. Overzicht taakvelden .....	46
4.7. COVID-19 .....	47
4.8. Incidentele baten en lasten .....	48
4.9 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	48
5.1. Bezoldiging topfunctionarissen.....	50
6. Schatkistbankieren .....	53
7. Controleverklaring.....	54
8. Bijlagen.....	60
Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg .....	60
Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ .....	61
Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage.....	62

# Besluit

Het algemeen bestuur van GGD Noord- en Oost-Gelderland;

## BESLUIT:

1. het Jaarverslag en de Jaarrekening 2022 van GGD Noord- en Oost-Gelderland vast te stellen;
2. het negatieve saldo van afgerond € 487.000 te dekken uit de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 6 April 2023

~~Mex.~~ drs. J.J. Baardman  
directeur publieke gezondheid

~~E.M.~~ de Waard-Oudesluijs MSc,  
voorzitter

# Deel 1: Jaarverslag




# 1. Bestuurlijk kader

## 1.1. Jaarstukken

### Jaarverslag

In het jaarverslag over 2022 leggen wij als dagelijks bestuur verantwoording af over de realisering van het programmaplan uit de Programmabegroting 2022 en de uitvoering van de reguliere werkzaamheden in 2022. Het algemeen bestuur heeft deze begroting op 8 juli 2021 vastgesteld en geactualiseerd met een zestal begrotingswijzigingen, waarvan de 6<sup>e</sup> begrotingswijziging op 17 november 2022 is vastgesteld. In de programmabegroting staan bij de beleidsprioriteiten indicatoren, die zo duidelijk mogelijk aangeven of de doelstelling is bereikt.



Met de kleuren van het verkeerslicht rood, geel en groen geven wij aan of een beleidsprioriteit wel, deels of niet is gerealiseerd. Wij geven een korte toelichting op bijzonderheden en actuele ontwikkelingen.

Wij gaan in het jaarverslag ook in op de uitvoering van de voornemens en activiteiten uit de bedrijfsvoeringparagrafen:

- Weerstandsvermogen risicobeheersing en kengetallen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

### Jaarrekening

De jaarrekening vormt de financiële jaarafsluiting. Voor de bestemming van het gerealiseerde financiële resultaat doen wij een voorstel dat nog niet in de jaarrekening is verwerkt.

## 1.2. Kerngegevens

Werkgebied 2022



### Deelnemende gemeente en inwonertallen per 31-12-2022

Aantal deelnemende gemeenten	22
Totaal aantal inwoners	842.134

Regio Noord-Veluwe	
Elburg	24.041
Ermelo	27.494
Harderwijk	48.910
Nunspeet	28.733
Oldebroek	24.266
Putten	24.895
<b>Totaal</b>	<b>178.339</b>
<b>aantal gemeenten</b>	<b>6</b>

Regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe	
Apeldoorn	167.225
Brummen	21.105
Epe	33.283
Hattum	12.563
Heerde	19.216
Lochem	34.312
Voorst	25.214
Zutphen	48.515
<b>Totaal</b>	<b>361.433</b>
<b>aantal gemeenten</b>	<b>8</b>

Regio Achterhoek	
Aalten	27.249
Berkelland	44.037
Bronckhorst	36.279
Doetinchem	59.213
Montferland	36.883
Oost-Gelre	29.840
Oude IJsselstreek	39.608
Winterswijk	29.253
<b>Totaal</b>	<b>302.362</b>
<b>aantal gemeenten</b>	<b>8</b>



## Personeelsbestand per 31-12-2022

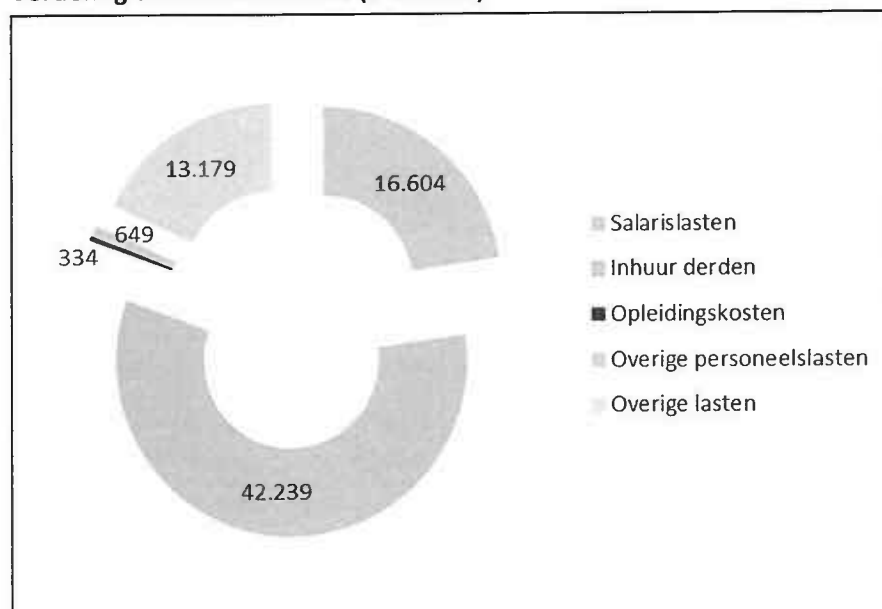
	in vaste dienst	in tijdelijke dienst	Uitzendkrachten	totaal
Aantal medewerkers	215	92	469	776
Aantal fte's	160	54	n.v.t	214

## Totaal lasten en baten jaarrekening 2022

X € 1.000

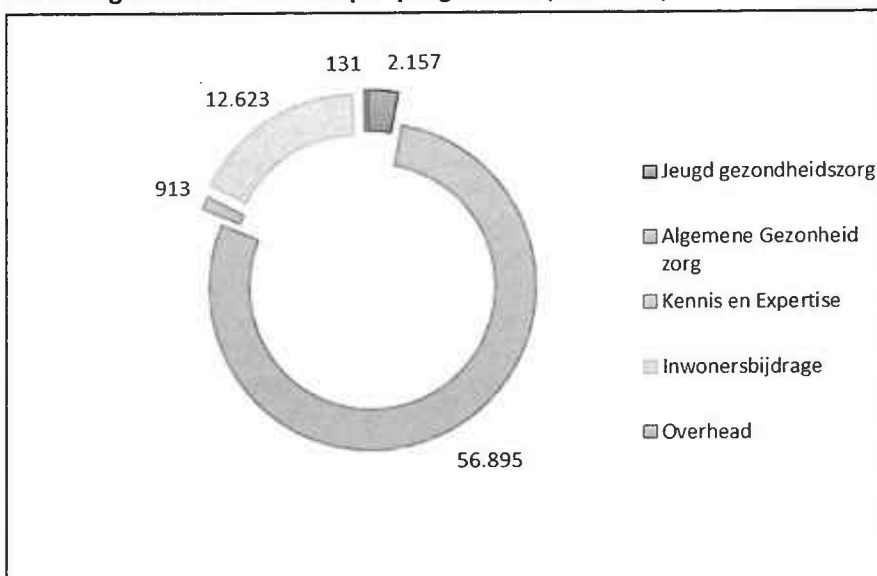
Rekening van baten en lasten GGD NOG	Rekening 2022
Baten	72.719
Lasten	72.975
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-256</b>
Mutaties reserves	231
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-487</b>

## Verdeling totale lasten 2022 (x € 1.000)



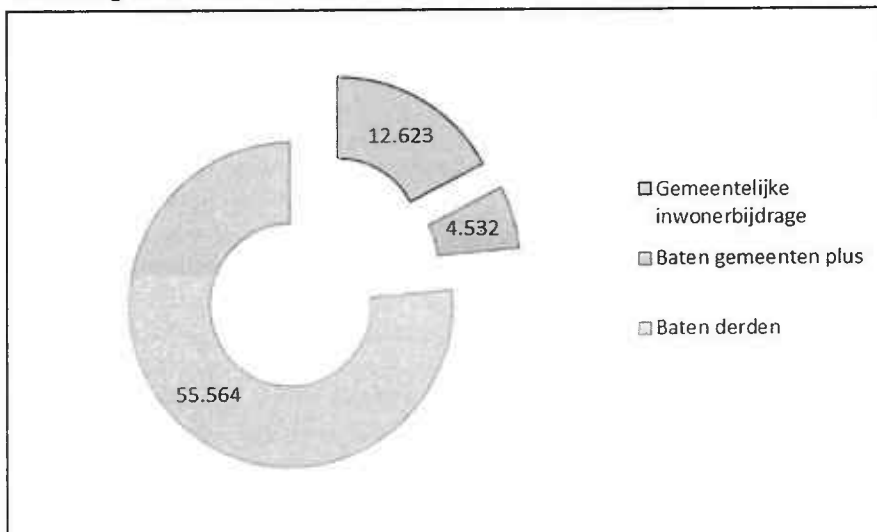
Het totaal lasten ad € 73.048.000 is in bovenstaande grafiek verdeeld over categorieën. Door de inzet van uitzendkrachten voor de bestrijding van COVID-19 is de categorie inhuur ruim 60% van de totale lasten.

**Verdeling totale baten 2022 per programma (x € 1.000)**



In deze tabel zijn de baten ad € 72.573.000 verdeeld over bovenstaande categorieën. De vergoeding voor de gemaakte kosten in verband met COVID-19 zijn opgenomen onder de baten derden.

**Verdeling totale baten 2022 (x € 1.000)**



In bovenstaande grafiek zijn de lasten verdeeld naar programma. Het onderdeel Algemene Gezondheidszorg is als gevolg van COVID-19 fors gestegen.

## 2. Programmaplan

### 2.1. Inleiding

#### Algemeen

De kerntaak van de GGD is de uitvoering van gemeentelijke taken in de Wet publieke gezondheid.

In de volgende paragrafen volgt een terugblik op de realisering van de prioriteiten die in de Programmabegroting 2022 zijn opgenomen in de programma's van GGD NOG. Wij lichten de cijfers toe ten opzichte van de 6<sup>e</sup> begrotingswijzing vastgesteld op 17 november 2022 door het algemeen bestuur.

#### COVID-19

De baten en lasten voor de bestrijding van COVID-19 worden gepresenteerd bij het programma Algemene Gezondheid. De overheadlasten die betrekking hebben op COVID-19 presenteren we conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bij het programma Overhead. Het ministerie van VWS vergoedt alle kosten die de GGD maakt voor de bestrijding van het COVID-19-virus. In paragraaf 3.6 van het jaarverslag staat de verantwoording van de kosten zoals de GGD deze bij VWS indient.

## 2.2. Programma Jeugdgezondheid

### 2.2.1 Wat hebben we ervoor gedaan

#### Accent op veerkracht en weerbaarheid bij jongeren

*Indicator:*

Via lessen/workshops wordt op verschillende wijze, passend bij de leeftijd, aandacht besteed aan de boodschap: 'als er iets is waar je mee zit, ga naar een volwassene die je vertrouwt en praat erover. Blijf er niet alleen mee zitten'.

Om nog meer kennis en ervaring op te doen rondom veerkracht en weerbaarheid bij jongeren in de regio Noord- en Oost-Gelderland, voert de GGD een verdiepend onderzoek uit met de data uit de Jeugdmonitor. Daarnaast gaat de GGD in gesprek met jongeren en hun ouders, over hoe zij aankijken tegen het thema 'veerkrachtige jeugd' en wat zij nodig hebben om ofwel zelf veerkrachtig op te groeien of om kinderen te begeleiden naar meer veerkracht.

De GGD onderzoekt de mogelijkheden om het aanbod op onderdelen anders vorm te geven, passend binnen het Basispakket Jeugdgezondheidszorg. De GGD werkt hierin samen met gemeenten, Jeugdgezondheid 0-4 jaar en andere ketenpartners. Zodra dit is afgerond worden de resultaten hiervan geïmplementeerd.

Op veel scholen voor voorgezet onderwijs hebben de jeugdverpleegkundigen de groepslessen (2<sup>e</sup> klas) en de workshop Veerkracht (4<sup>e</sup> klas) uitgevoerd. In de individuele contacten is het thema veerkracht een gespreksonderwerp. Vanaf 2023 voeren we deze activiteiten vanuit het basispakket jeugdgezondheid uit.

#### Rijksvaccinatieprogramma

*Indicator:*

In 2022 is het RVP uitgebreid met de HPV-vaccinatie voor jongens en is de leeftijd waarop de HPV-vaccinatie wordt gegeven verlaagd van 12 naar 10 jaar.

Daarnaast start in 2022 een inhaalcampagne voor de vaccinatie van 18-26 - jarigen tegen HPV. VWS bekostigt de inhaalcampagne via de subsidieregeling publieke gezondheid voor het jaar 2022. Ook voeren wij wijzigingen door in de organisatie van het RVP, waardoor het programma efficiënter en van een hogere kwaliteit wordt. Het RVP richten wij meer op gemeentelijk niveau in. De verwachting is dat de opkomst en daarmee de vaccinatiegraad omhoog gaat.

De GGD monitort de opkomst en rapporteert over de vaccinatiegraad.

Het Rijksvaccinatieprogramma voeren we volgens de nieuwe werkwijze uit. De landelijk verplichte informed consent heeft consequenties voor de betrouwbaarheid van RVP cijfers. Er is pas een koppeling met RIVM na akkoord ouders om gegevens door te geven. De HPV-vaccinatie voor jongens is in onze regio gestart.

## Jeugdgezondheid voor adolescenten

### Indicator:

Het aanbod Jeugdgezondheid Adolescenten is onderdeel van het landelijk vastgelegde takenpakket van Jeugdgezondheidszorg. Het rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar via het gemeentefonds.

Het algemeen bestuur heeft op 18 november 2021 kennisgenomen van de uitkomsten van ambtelijke gesprekken over hoe het aanbod Jeugdgezondheid Adolescenten kan worden ingevuld. Ook heeft het AB ingestemd met de aankondiging in de Uitgangspuntennota 2023 van het voorstel dat Jeugdgezondheid Adolescenten vanaf 2023 wordt opgenomen in de inwonerbijdrage voor de betrokken 21 gemeenten.

In het eerste kwartaal van 2022 gaan gemeenten per subregio met de GGD de invulling van Jeugdgezondheid Adolescenten voor 2023 bepalen.

De afspraken met de gemeenten over de invulling van het contactmoment adolescenten zijn afgerond. Er is binnen dit pakket beperkte ruimte om subregionaal keuzes te maken, waarbij het de bedoeling is dit voor langere tijd vast te leggen. Maatwerk (plus) voor een individuele gemeente of subregio blijft mogelijk.

### 2.2.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma-begroting 2022	6e begrotings-wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Jeugdgezondheid</b>				
Baten	1.030	2.030	2.157	127
Lasten	5.185	6.515	6.379	-136
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-4.155</b>	<b>-4.485</b>	<b>-4.222</b>	<b>263</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Ottrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-4.155</b>	<b>-4.485</b>	<b>-4.222</b>	<b>263</b>

Het resultaat van € 263.000 wordt veroorzaakt doordat er minder lasten zijn om de achterstanden als gevolg van COVID-19 in te lopen. Daarnaast is er een voordeel door een hogere stroom van asielzoekers waardoor de opbrengsten van het COA hoger zijn. De kosten stijgen niet evenredig. Verder hebben we een voordeel op de HPV campagne die vergoed wordt vanuit het RIVM. Tenslotte is er doordat de baten hoger zijn ook meer dekking voor de overhead. De kosten voor overhead worden bij het programma overhead gepresenteerd.

## 2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg

### 2.3.1 Wat hebben wij ervoor gedaan


#### Bestrijding COVID-19 en infectieziektebestrijding

*Indicator:*

Wij geven invulling aan onder meer bron- en contactonderzoek, testen en vaccineren. Het ministerie van VWS financiert alle kosten voor de COVID-19-bestrijding.

De grillige ontwikkelingen rondom het COVID-19-virus kunnen ertoe leiden dat de bestrijding ervan – in opdracht van VWS – ten koste gaat van andere prioriteiten in deze Programmabegroting.

Landelijk wordt de bestrijding van COVID-19 geëvalueerd. In deze evaluatie worden wellicht ook keuzes gemaakt ten aanzien van de landelijke en regionale organisatie van de infectieziektebestrijding. We volgen de ontwikkelingen en springen in zodra er meer duidelijkheid is

 In 2022 heeft de GGD veel tijd en energie aan de bestrijding van het COVID-19 virus besteed. De laatste maanden van 2022 hebben we in een rustige fase gezeten, waarbij het behoud van gespecialiseerd personeel de aandacht had. De bestrijding vanuit de GGD richt zich vanaf nu voornamelijk op de kwetsbare doelgroepen. De drie pijlers (testen, vaccineren en BCO) worden vanwege deze nieuwe fase anders ingericht, waarbij BCO vrijwel volledig zal afbouwen. Na vele evaluaties, zowel landelijk als regionaal, heeft GGDNOG zich vooral gericht op het borgen van kennis, door het vastleggen van processen in draaiboeken, maar ook door te werken aan een systeem binnen de GGD om 'Pandemisch Paraat' te staan. Door met een stevige organisatie ruim twee jaar ervaring te hebben in een ad hoc werkklimaat, wordt het voor de GGD steeds voorspelbaarder wat ons te wachten staat. Covid-19 processen worden steeds meer onderdeel van de reguliere GGD.

## Omgevingswet

### Indicator:

De gemeenten, GGD en andere ketenpartners zijn intensief in gesprek om samen de uitgangspunten van de Omgevingswet vorm te geven.

We werken aan concrete werkafspraken. De GGD maakt daarbij duidelijk welke dienstverlening geboden kan worden aan de gemeenten.

Gemeenten geven aan een groter beroep te gaan doen op de GGD, zowel voor beleidsadvies in het ruimtelijk domein als voor individuele omgevingsvergunningen. Er is meer behoefte aan onderzoek en aan uitleg bij inwoners en gemeenten. Wij brengen samen met gemeenten in kaart wat nodig is om aan de groeiende vraag te voldoen.

Intern is het interne project Omgevingswet afgerond waarmee de lijnen zijn uitgezet om bovenstaande doelstellingen te halen. Er zijn concrete vervolgstapen gepland om duidelijk te maken aan gemeenten, GGD-bestuur en het algemene publiek wat zij van de GGD kunnen verwachten als de Omgevingswet van kracht wordt per 1 januari 2024. De belangrijkste elementen zijn:

- Ophalen wat gemeenten van de GGD vragen
- Duidelijke omschrijving van het aanbod van de GGD op productniveau
- Heldere afspraken over de dienstverlening
- Inregelen van interne processen en systemen

## Tuberculosebestrijding

### Indicator:

Wij gaan de samenwerking met andere GGD'en in Oost-Nederland intensiveren. Ook de interne samenwerking met het team Infectieziektebestrijding krijgt nadrukkelijker aandacht. Door deze intensievere samenwerking leveren wij onze diensten dicht bij de cliënt en kunnen wij de kwaliteit garanderen.

De samenwerking met de Gelderse GGD'en gaat nu nog over organisatorische vraagstukken en randvoorwaarden. Het laat duidelijk zien dat er raakvlakken zijn, zoals de aandacht voor kwaliteit en onderlinge consultatie. Daarnaast speelt ook landelijk bij de tuberculosebestrijding het dreigende tekort aan artsen. Binnen de Gelderse GGD'en is dit vooralsnog opgelost. De artsen binnen Gelderland en Overijssel nemen in voorkomende gevallen voor elkaar waar. Dit kan niet alleen binnen het team worden opgelost. Voor de interne samenwerking tussen Tuberculosebestrijding en Infectieziektebestrijding zijn de eerste stappen gezet. Door de coronabestrijding is dit proces echter vertraagd, maar wordt momenteel weer opgepakt.

## Forensische geneeskunde

### Indicator:

De minister vindt het belangrijk dat forensisch medisch onderzoek (in opdracht van Justitie) en lijkschouw (in opdracht van gemeenten) snel en goed geborgd worden in de organisatie van de GGD'en. Met opschorting van de aanbesteding van de Medische Arrestantenzorg krijgen de GGD'en hiervoor de ruimte.

Tegelijkertijd kondigde de minister aan dat het proces om enerzijds forensisch medisch onderzoek en lijkschouw (publieke taak) en anderzijds de Medische Arrestantenzorg (huisartsenzorg) als afzonderlijke werkvelden neer te zetten, wel doorgaat.

Op dit moment voert de GGD alle genoemde forensische taken in samenhang uit. Wanneer een taak afvalt, betekent dat een verschraving van de inzet. Bovendien gaat dit ten koste van een efficiënte uitvoering van de lijkschouw, waardoor dit mogelijk voor extra kosten zorgt. De komende twee jaar bouwt de GGD de bestaande samenwerking met andere GGD'en in Oost-Nederland op het terrein van de forensisch geneeskundige zorg verder uit.

Er is landelijk een groot tekort aan forensisch artsen. Dit tekort zal de komende jaren verder gaan toenemen, doordat de instroom (opleiding nieuwe forensisch artsen) bij lange na niet voldoende is om de verwachte uitstroom (met name door vergrijzing) te compenseren. Voor GGD NOG is dit niet anders en we communiceren regelmatig met politie en Openbaar Ministerie over deze krapte en de vraag of het ons nog lukt om 24/7 alle forensische taken te kunnen blijven garanderen.

Als beheersmaatregel hebben we verpleegkundigen en basisartsen aangetrokken voor het uitvoeren van verrichtingen waarvoor het niet strikt noodzakelijk is om een forensisch arts in te zetten. Daarnaast wordt de bovenregionale samenwerking met de overige vier GGD 'en binnen de Kring Oost Nederland steeds intensiever, en wordt de dienstroosterplanning verder geoptimaliseerd. We werken in de komende twee jaar toe naar samenwerking in een centrum-GGD-model, waarbij alle forensisch professionals vanuit één GGD aangestuurd worden en gaan samenwerken. GGD NOG is beoogd centrum-GGD.

### 2.3.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

#### COVID-19

Het jaar 2022 stond in het teken van de grootste opschaling, maar ook van de grootste afschaling binnen de Covid organisatie van de GGD. Zoals we het jaar 2021 eindigden, met veel besmettingen en in een hoog tempo burgers vaccineren, heeft dit zich in het begin van 2022 doorgezet. Naast de piek bij vaccinatie ontstond gelijktijdig de hoogste testvraag ooit bij testen. Na invoering van het nieuwe testbeleid zien we in de testvraag een grote afname wat het hele jaar doorzet.



Om de grootte van de personeelspoel zo efficiënt mogelijk in te richten, is gestart met het multi-inzetbaar maken van de medewerkers. Hier is een uitwisseling gestart op diverse functies tussen vaccinatie, BCO en testen. Om dit te stroomlijnen is de werkgroep Minimale Multi Inzetbare Basiscapaciteit (MMIB) opgezet. Voor het paraat staan is de personeelspoel nagenoeg ongewijzigd gebleven in afwachting van de opdracht. Na duidelijkheid over de opdracht is in het 4<sup>e</sup> kwartaal gestart met het grote afschalingsplan.

We schommelen in het jaar 2022 tussen 400 – 1.750 medewerkers in het primaire proces van de projectorganisatie door de zogeheten besmettingsgolven. Hieronder een toelichting op de activiteiten per pijler.

### **BCO**

De capaciteit is tot oktober gebaseerd op de opdracht om 77 cases uit te voeren in fase 1. De processen zijn continue verbeterd en aangepast aan de actualiteit. GGD NOG heeft in 2022 circa 105 BCO medewerkers beschikbaar. Per dag zijn er gemiddeld 55 BCO'ers aan het werk. Daarnaast is er een landelijke buffercapaciteit van 10 tot 125 medewerkers per dag. Samen met het wisselen van fases is hiermee het hoofd geboden aan de besmettingsgolven. De landelijke uniforme werkwijze die in 2021 is geïmplementeerd met de omliggende GGD 'en is in 2022 succesvol voortgezet. Het gehele jaar heeft afdeling de IZB het BCO en de processen gemonitord.

De opdracht voor BCO is in oktober 2022 aangepast en naar beneden bijgesteld wat geleid heeft tot een grote afschaling over de hele lijn van BCO, Telefoonie en Administratie.

### **Telefonie**

In het team Telefoonie worden dagelijks tussen de 17 en 600 telefoontjes van burgers, professionals, zorginstellingen en ook specifiek voor vaccineren en testen ontvangen en beantwoord. Het team bestaat gedurende het jaar tussen 11- en 19 telefonisten Er is continue een vraagbaakarts op locatie aanwezig.

### **Administratie**

In het team Administratie worden dagelijks alle positieve uitslagen verwerkt en daarmee uitgezet bij het team BCO. Tevens is dit team verantwoordelijk voor de juiste planning in de teststraten, vaccinatiestraten en zorgen zij voor de juiste planning en verwerking van thuis bemonsterverzoeken. Daarnaast zorgt deze afdeling voor de afhandeling van klachten, verzoek tot verwijdering uit het systeem en het oplossen rondom QR-code of herstelbewijzen.

### **Testen**

Het afgelopen jaar had GGDNOG zes vaste locaties (Harderwijk, Wehl, Apeldoorn, Heerde, Groenlo en Zutphen) waarvan vier combi-locaties voor testen en vaccineren. Om de hoge testvraag in het begin van het jaar op te kunnen vangen is tijdelijk gebruik gemaakt van een mobiele bus. In deze periode werden ca. 5700 burgers getest per dag. Na de wijziging van het testbeleid is de daling van de testvraag ingezet. We zijn overgegaan van drive-through locaties naar walkthrough en hebben we op 2 locaties na hier combilocaties vaccineren-testen van gemaakt. Aan het eind van 2022 worden gemiddeld 40 testen per dag afgenomen. Een kwaliteitsteam bestaande uit verpleegkundigen en artsen van IZB monitort structureel de kwaliteit en hygiëne in de teststraten.

## Vaccineren

Eind 2021 start de voorbereiding voor een grote boostercampagne.

Mobiele teams hebben er voor gezorgd dat niet mobiele thuiswonende ook op tijd hun vaccinatie hebben gekregen en niet naar locatie hoefde te komen. Dat is doorgetrokken in de najaarscampagne.

In de zomer werd duidelijk dat er een najaarscampagne aan zou komen en is er een opschalingsplan gemaakt. Door deze tijdige opschaling stond de GGD NOG aan het begin van deze campagne klaar om aan de verwachte vraag te voldoen.

### 2.3.3 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2022	6e begrotings- wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Algemene Gezondheid</b>				
Baten	6.023	57.895	56.895	-1.000
Lasten	7.385	49.507	47.775	-1.732
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.362</b>	<b>8.388</b>	<b>9.120</b>	<b>732</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-1.362</b>	<b>8.388</b>	<b>9.120</b>	<b>732</b>

Het gerealiseerde resultaat bestaat voor € 133.000 uit een nadeel op Toezicht kinderopvang (THZ). De eerste maanden van 2022 hebben we door COVID-19 weinig toezicht kunnen uitvoeren. Dit is in de loop van 2022 ingelopen. Dit heeft wel tot gevolg gehad dat we minder onderzoeken bij gastouders hebben kunnen uitvoeren. Daarnaast waren er veel nieuwe medewerkers die ingewerkt moeten worden en niet direct ingezet konden worden. De kosten hebben we gemaakt alleen de onderzoeken en daarmee de opbrengsten hebben we niet allemaal kunnen realiseren.

#### COVID-19

De lasten dalen met € 1,7 miljoen. Dit betreft een daling van de lasten voor bron- en contactonderzoek en de najaar vaccinatiecampagne. De baten dalen met € 1,0 miljoen. De lasten van voor de COVID-19 bestrijding stijgen. Deze lasten staan gepresenteerd bij het programma Overhead terwijl de baten bij het programma Algemene Gezondheidszorg staan gepresenteerd. Dit is conform BBV. In paragraaf 3.6 staat een overzicht van de kosten voor de COVID-19 -bestrijding in 2022

## 2.4. Programma Kennis en expertise

### 2.4.1 Wat hebben we ervoor gedaan

#### Trends in de volksgezondheid

*Indicator:*

Wij zoeken naar nieuwe manieren om data en kennis te genereren.

In 2022 worden de resultaten van de Kindermonitor (2021) bekend.

Afhankelijk van landelijke besluitvorming en financiering, wordt in 2021 een extra Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd. Daarvan zullen de resultaten dan ook in 2022 verschijnen. Daarnaast werken wij waar nodig mee aan de landelijke Integrale Gezondheidsmonitor COVID-19. Dit gezondheidsonderzoek helpt bij het inzichtelijk maken van de fysieke en mentale gezondheidseffecten bij mensen als gevolg van de coronacrisis.

De resultaten van deze onderzoeken zijn richtinggevend voor onze advisering en de ontwikkeling van onze producten, bijvoorbeeld rondom de veerkracht en vitaliteit van kwetsbare groepen. Wij stemmen dit af met de behoeften van de gemeenten.

● Er is een multidisciplinair scrumteam gestart voor het programma Informatie gestuurd Werken

- Het dashboard Corona is een succesvol product en biedt actueel inzicht voor gemeenten.
- De resultaten Kindermonitor 2021 zijn in mei 2022 gepubliceerd.
- De resultaten van de monitors worden gerapporteerd en gepresenteerd en bieden handvatten voor handelingsperspectief richting gemeenten.
- Wat betreft de landelijke integrale Gezondheidsmonitor COVID-19 zijn:
  - in mei 2022 de resultaten gepubliceerd van de extra Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021.
  - de extra Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen uitgevoerd. De resultaten van deze monitors worden in 2023 verwacht.
  - Is de extra Corona Monitor OGGZ/kwetsbare groepen gestart.

## NOG Fitter en Vitaler

### *Indicator:*

Wij werken in 2022 aan het doorontwikkelen van het aanbod, waarbij wordt geanticipeerd op de wensen van onze partners. Extra inzet wordt gepleegd op het thema roken en 'kwetsbare werkenden'. Daarnaast wordt aanvullende aandacht besteed aan werving, social media, een online challenge en webinars.

In 2022 heeft NOG Fitter en Vitaler de 30dagengezonder challenge georganiseerd. Sociale media zijn ingezet om NOG F&V te promoten. Er zijn nieuwsbrieven verzonden met aandacht voor het uitrollen van campagnes zoals IkPas en Stoptober, de wandelmaand, de Ommetje-app en de wandelchallenge. NOG F&V was minder zichtbaar dan in voorgaande jaren. De Fitaanhetwerk Challenge heeft niet plaatsgevonden, er zijn minder nieuwsbrieven verstuurd en ook zijn er geen webinars georganiseerd. Dit kwam door personele wisselingen en onderbezetting.

## Academische Werkplaats Agora

### *Indicator:*

Vanuit het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid, onderdeel van AGORA, ondersteunen we gemeenten bij beleidsvraagstukken rond het aantonen van effectiviteit van beleid- en gezondheidsprogramma's.

Op verschillende manieren, en vaak met externe subsidies, speelt AGORA in op de aanwezige groeimogelijkheden:

- Doorontwikkeling van beleids- en leefstijlprogramma's
- Doorontwikkeling van evaluatie- en onderzoeksmethodieken
- Samen leren

Doorontwikkeling hebben we gedaan rond diverse leefstijlprogramma's: Gezonde jeugd: o.a. Digitaal Jeugdossier NV, Regionale Kenniswerkplaats Jeugd NV, Gezond ouder worden: o.a. ProMuscle in de Praktijk, Samen in Beweging / Welzijn op Recept.

Gezonde leefstijl: o.a. SLIMMER gecombineerde leefstijlinterventie, De pas erin.

Kwetsbare groepen: Het project Impact van sociaal beleid op gezondheid is van start gegaan in 4 gemeenten.

Verder is o.a. een netwerkbijeenkomst gehouden rond het thema 'een gezonde leefomgeving voor een gezonde leefstijl' en bijdrage geleverd over 'gezonde en duurzame voeding' op het Achterhoek Food Festival.

## NOG Gezond ouder worden

### Indicator:

Wij zetten in op:

- Het updaten van online informatie over/voor gezond ouder worden en ouderen.
- In samenwerking met lokale partners ontwikkelen en uitvoeren van een duidelijk productaanbod voor de doelgroep ouderen.

De informatie op de website is geactualiseerd. In de Noord-Veluwe zijn we bezig met het uitrollen van Promuscle in praktijk. In de regio Midden-IJssel/Oost Veluwe is ingezet op publieksinformatie. Het project Samen in beweging is een speerpunt in de Achterhoek.

## NOG Gezondere Leefstijl

### Indicator:

Wij zetten in op de prioriteiten van het Nationaal Preventieakkoord 2018 (roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik) en de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020 – 2024 waarin wordt gepleit voor een brede aanpak. Onder andere het verkleinen van gezondheidsachterstanden en vitaal ouder worden krijgen hier nadrukkelijke aandacht. We zoeken hierbij aansluiting bij en geven inhoud aan het lokaal/regionaal gezondheidsbeleid en het beleid in het sociaal domein in de 3 regio's:

- In Midden-IJssel/Oost Veluwe loopt het project "Rookvrije Generatie Midden-IJssel/Oost-Veluwe" en werken diverse gemeenten middels lokale preventie- en sportakkoorden aan verbetering op een of meerdere van de thema's Bewegen, Roken, Alcohol, Voeding of Ontspanning (BRAVO).
- In de Achterhoek wordt in opdracht van de bestuurlijke thematafel 'De gezondste regio' gewerkt aan de uitvoering van het Regionaal preventieakkoord en sportakkoorden.
- Op de Noord Veluwe staan preventie- en sportakkoorden en de regionale gezondheidsnota centraal. Gemeenten oriënteren zich o.a. op een ketenaanpak overgewicht jeugd, aanpak op middelengebruik (IJslands model) en gezond ouder worden.

Wij werken op verschillende manieren en in verschillende projecten mee aan het bevorderen van leefstijl van onze inwoners. Het project 'Rookvrije Generatie Midden-IJssel/Oost-Veluwe' is daar een voorbeeld van. Daarnaast rollen wij regionaal verschillende leefstijlcampagnes uit, waaronder Stoptober, NIX18, IkPas en Zien Drinken Doet Drinken.

Voor het thema gezond gewicht is vooral ingezet op de implementatie en uitrol van de GLI (m.n. SLIMMER) in de regio. Hierbij zetten we in op het bereiken van de juiste (kwetsbare) doelgroepen .

## 2.4.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2022	6e begrotings- wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Kennis &amp; Expertise</b>				
Baten	458	893	913	20
Lasten	1.846	2.250	2.266	16
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.388</b>	<b>-1.357</b>	<b>-1.353</b>	<b>4</b>
Dotatie reserve	23	28	28	0
Mutatie reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-1.411</b>	<b>-1.385</b>	<b>-1.381</b>	<b>4</b>

De baten en lasten zijn nagenoeg gelijk aan wat we geprognosticeerd hebben bij de 6<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022.

## 2.5. Overhead

### 2.5.1 Wat hebben we ervoor gedaan


#### Aandacht voor veerkracht en vitaliteit van kwetsbare groepen

*Indicator:*

De COVID-19-pandemie heeft het belang van een gezonde leefstijl duidelijk gemaakt. Wij richten ons de komende periode nadrukkelijker op de veerkracht en vitaliteit van kwetsbare groepen.

Deze focus komt tot uiting in de advisering door en ontwikkeling van producten van de GGD, mede op basis van de resultaten van onze eigen en landelijke gezondheidsmonitors. Wij stemmen dit af met de gemeenten.

Een actualisering van de Bestuursagenda in 2022 is, gelet op de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 en het aantreden van een nieuw bestuur, geen passende oplossing

 Dit pakken we op met het nieuwe bestuur. Veerkracht en vitaliteit van kwetsbare groepen krijgt aandacht bij de programma's Jeugdgezond en Kennis & Expertise.

## Passende informatie voor gemeenten

### Indicator:

Samen met de gemeenten bezien wij hoe wij beter inzichtelijk kunnen maken wat wij in en voor de gemeenten doen. Met gemeenten komen wij tot nadere voorstellen hiervoor. De mate van detaillering is daarbij een punt van aandacht. Wij gaan in overleg met gemeenten over het ontwikkelen van een dashboard met de resultaten van de GGD. Daarnaast willen wij raden van gemeenten, gezamenlijk of individueel, informeren over het werk van de GGD.

● Het programma Informatie gestuurd Werken (IGW) is opgestart en in uitvoering. Daarbij is de insteek om kortcyclisch concrete producten op te leveren die enerzijds de bedrijfsvoering en de dienstverlening verbeteren en anderzijds een fundament realiseren waarop kan worden doorgebouwd. Het eerste product is inmiddels opgeleverd en besproken met de klant (gemeente). Het is een meerjarig programma dat doorloopt naar 2023. In september en oktober hebben wij, samen met VNOG, raadsledenbijeenkomsten georganiseerd om raadsleden te informeren over het werk van de GGD

## Strategisch personeelsbeleid

### Indicator:

In 2022 actualiseren wij het strategisch personeelsbeleid. Instrumenten hiervoor zijn een herijking van het functiehuis en het reserveren van een budget voor mogelijke arbeidsmarkttoelage. Daarnaast bieden wij opleidingsplekken voor AIOS (Artsen in Opleiding tot Specialist) aan. Tenslotte werken wij aan instrumenten om werken bij de GGD aantrekkelijk te maken en te houden.

● Betreffende het strategisch personeelsbeleid heeft het MT de planning van de herijking van het functiehuis vastgesteld. Tenslotte wordt project "Warm welkom" uitgevoerd om de introductie van nieuwe medewerkers ('behoud begint bij de start') te verbeteren. Beiden lopen door naar 2023. Op het gebied van AIOS zijn landelijke ontwikkelingen gaande. Deze ontwikkelingen betreffen samenwerking op landelijk niveau inclusief een gezamenlijk investerings-/kostenverrekeningsmodel.

## 2.5.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2022	6e begrotings- wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Overhead</b>				
Baten	51	51	131	80
Lasten	5.357	15.550	16.455	905
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-5.306</b>	<b>-15.499</b>	<b>-16.324</b>	<b>-825</b>
Dotatie reserve	0	0	203	203
Onttrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-5.306</b>	<b>-15.499</b>	<b>-16.527</b>	<b>-1.028</b>

De overheadlasten voor de COVID-19-bestrijding vergoedt VWS volledig. Deze zijn ruim € 0,9 miljoen hoger dan geprognosticeerd bij de 6<sup>e</sup> begrotingswijziging. Bij het opstellen van de 6<sup>e</sup> begrotingswijziging was er onduidelijkheid over de locaties en inzet van ondersteunend personeel. Dat is te laag geprognosticeerd. De hogere baten van VWS die hier tegenover staan presenteren we conform BBV bij het programma Algemene Gezondheidszorg.

In het reguliere resultaat zijn de gevolgen van het onderzoek van Hoffmann meegenomen. Daar staat tegenover dat niet al het opleidingsbudget is ingezet en dat laptops later zijn vervangen waardoor de afschrijvingslasten lager zijn.

De hogere baten betreffen baten van elders gedetacheerd personeel.

De stijging van de dotatie reserve van € 203.000 wordt volledig veroorzaakt door de dotatie aan de reserve personele lasten doordat er meer vakantiedagen worden meegenomen naar het jaar 2022.

### Budget onvoorzien

In de begroting heeft GGD NOG een budget van € 200.000 (1% van de totaal begrote lasten) opgenomen als budget onvoorzien. Dit budget is volledig ingezet voor ziektevervanging bij Jeugdgezondheid en ondersteuning.

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur en ondersteuning	
Indicator	Kengetal
Formatie per 1.000 inwoners	0,25
Bezetting per 1.000 inwoners	0,25
Apparaatskosten per inwoner	€ 15,89
Externe inhuur als % van de loonsom en kosten inhuur	70,6%
Overhead in % van de totale lasten	23,2%



## 2.6. Inwonerbijdrage en Organisatieprojecten

### 2.6.1 Wat hebben we ervoor gedaan

#### Aanpak en monitoring uitvoering besluiten GGD NOG Robuust

*Indicator:*

Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de aanpak van een zevental aandachtspunten als afronding van de takendiscussie. Deze aandachtspunten zijn uitgewerkt in de notitie "Koersnotitie in de praktijk brengen". Ook zijn twee samenwerkingsopdrachten (met Het Servicecentrum en VNOG) meegegeven. Hiermee geven wij een nieuwe impuls aan de organisatieontwikkeling. De monitoring van de uitwerking van deze aandachtspunten en samenwerkingsopdrachten geven wij in 2022 separaat, maar op dezelfde wijze vorm als wij bij de Programmabegroting doen: wat gaan we doen, wat hebben we gedaan en wat heeft het gekost? Het dagelijks bestuur monitort de uitwerking nauwgezet en informeert het algemeen bestuur hierover.

De projectgroep Organisatie-inrichting heeft de uitvoering van inrichtingskeuzes afgerond. De nieuwe functies van relatiemanagers, tactisch managers en projectleiders zijn ingevuld. Met de invulling van de genoemde functies zorgen we ervoor dat de organisatie kan veranderen naar het meer vraaggericht verlenen van diensten. De uitbreiding van de samenwerking zit in de onderzoeksfase waarbij eerst wordt onderzocht of het financieel haalbaar is. De eerste monitoring van GGD NOG Robuust verwachten we begin 2023 op te leveren. Het format is met het dagelijks bestuur afgestemd.

## 2.6.2 Wat heeft het gekost

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2022	6e begrotings- wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Inwonerbijdrage en organisatie-projecten</b>				
Baten	12.487	12.623	12.623	0
Lasten	253	100	100	0
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>12.234</b>	<b>12.523</b>	<b>12.523</b>	<b>0</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	458	0	-458
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>12.234</b>	<b>12.981</b>	<b>12.523</b>	<b>-458</b>

Het gerealiseerd resultaat is € 458.000 lager. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen onttrekking is gedaan aan de reserve GGD NOG Robuust. De uitvoering van het programma GGD NOG Robuust dat loopt van 2022-2026 heeft door COVID-19 vertraging opgelopen. Hierdoor zijn minder kosten gemaakt dan geprognosticeerd. De kosten schuiven door naar de jaren 2023-2026. De onttrekking van de reserve schuift daarmee ook door.

### Algemene dekkingsmiddelen

Bij de 2<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022 is de inwonerbijdrage die de GGD van de deelnemende gemeenten ontvangt vastgesteld. De inwonerbijdrage 2022 was € 12.623.482. Deze inwonerbijdrage verandert gedurende het jaar niet. Bij het opstellen van de jaarrekening maken we een eindafrekening op basis van het aantal inwoners per 31 december 2022.

### 3. Paragrafen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat dit jaarverslag de volgende vijf paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing (inventarisatie weerstandcapaciteit, risico's en beleid),
- Financiering (treasurybeleid inclusief schatkistbankieren),
- Bedrijfsvoering (bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en beheersing daarvan),
- Onderhoud kapitaalgoederen.
- Verbonden partijen (waar de GGD bestuurlijke invloed en financieel belang heeft),
- Overzicht kosten COVID-19.

#### 3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

##### Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van GGD NOG om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de GGD in gevaar komt. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, d.w.z. de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken en
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het kader van de vernieuwing van het BBV is een uniforme basisset financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor GGD NOG zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto Schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten,
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Structurele exploitatieruimte: het structurele exploitatiesaldo in percentage van de totale baten.

Kengetal	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	-2,3%	-6,6%	-2,0%
Solvabiliteit	22,2%	50,0%	23,2%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,0%	-0,1%

De solvabiliteit daalt ten opzichte van de begroting 2022. Dit is het gevolg van de bestrijding van COVID-19. Het balanstotaal, de basis van de solvabiliteit, is door de COVID-19-bestrijding ruim € 11,6 miljoen. Dat is ruim hoger dan het reguliere balanstotaal van € 5,0 miljoen. GGD NOG heeft voorschotten van VWS ontvangen, zodat we de crediteuren tijdig kunnen betalen. Dit zien we terug in een saldo bij schatkistbankieren van ruim € 7,1 miljoen. Dit is ruim € 4,5 miljoen hoger dan regulier. Tegenover deze vorderingen staan verplichtingen aan crediteuren en nog te betalen kosten voor de COVID-19 bestrijding van ruim € 6,5 miljoen. Dit betekent dat ons balanstotaal incidenteel ruim € 6,5 miljoen hoger is en daarmee daalt de solvabiliteit. Zonder deze post is de solvabiliteit 54%. De lagere solvabiliteit is incidenteel.

### 3.1.1. Weerstandscapaciteit en risico's

#### Weerstandscapaciteit

Het algemeen bestuur heeft op 22 november 2018 de onderstaande risico's als belangrijkste risico's voor de GGD in het kader van het risicomanagement vastgesteld.

1. inhoudelijke risico's en risico's met betrekking tot opbrengsten:
  - a. wijziging wetgeving
  - b. uitbraak infectieziekte/tbc
  - c. gemeenten laten taken niet door de GGD uitvoeren
  - d. omzetzakking/minder opdrachten
  - e. morele verplichting voor uitvoering van taken die niet kostendekkend zijn
2. risico's vanwege personele omstandigheden:
  - a. ziekteverzuim boven 4%
  - b. WW-verplichting
  - c. arbeidsmarktkrapte/leeftijdsopbouw
3. risico's vanuit de bedrijfsvoering:
  - a. begrotingsoverschrijding
  - b. technologische ontwikkeling

Deze risico's zijn gekwantificeerd voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Voor de inwonerbijdrage Jeugdgezondheid worden de gemeenten geacht zelf een reserve aan te houden. Bij eventueel uittreden komt er een fractiebijdrage die de kosten voor de andere gemeenten dekt.

### 3.1.2. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Percentage weerstandscapaciteit in €

Berekening percentage weerstandscapaciteit	31-12-2022
Weerstandscapaciteit (materieel gezien)	1.618.000
Voorstel tot storting bij jaarrekening 2022	0
Stand weerstandsvermogen bij GGD na stortingsvoorstel	1.618.000
Weerstandscapaciteit aan te houden bij de GGD per 31-12-2022	1.626.000
<b>Percentage weerstandscapaciteit</b>	<b>100%</b>

Benodigd weerstandsvermogen structurele exploitatierisico's

Omschrijving risico	in €
1 Inhoudelijke risico's en risico's m.b.t. opbrengsten	1.671.000
2 Risico's vanwege personele omstandigheden	2.364.000
3 Risico's vanuit de bedrijfsvoering	817.000
<b>Totaal risico</b>	<b>4.852.000</b>
Kans dat risico's zich gelijk voordoen	50%
<b>Totaal risico GGD NOG</b>	<b>2.426.000</b>
Af post onvoorzien in exploitatie ( 4 jaar)	800.000
<b>Aan te houden weerstandsvermogen</b>	<b>1.626.000</b>

Het percentage weerstandscapaciteit is 100%. In euro's is het weerstandsvermogen € 8.000 te laag. Wij stellen voor om geen dotatie aan de algemene reserve te doen.

## **3.2. Financiering**

### **Inleiding**

Deze paragraaf omvat de verantwoording voor het gevoerde beheer van de financieringsportefeuille.

Het algemeen bestuur heeft een Treasurystatuut vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgelegd:

- zoveel mogelijk interne financiering,
- een risicomijdende gedragslijn.

### **3.2.1. Renteresultaten**

De GGD heeft de overtollige kasmiddelen belegd bij de rijksoverheid (zie jaarrekening paragraaf Schatkistbankieren).

### **3.2.2. Kapitaalgoederen**

De kapitaalgoederen van de GGD betreffen verbouwing van de hoofdlocatie, medische apparatuur, kantoorinventaris, ICT en telefonieproducten.

Per 31-12-2022 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond op € 1,1 miljoen. De GGD heeft in 2022 € 646.000 geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk investeringen in de huisvesting in het Gelre ziekenhuis en de vervanging van alle smartphones en een deel van de laptops. Door de bestrijding van COVID-19 heeft GGD NOG veel extra personeel ingezet. Deze medewerkers hebben laptops, telefoons, bureaustoelen etc. nodig. Omdat we niet weten hoelang deze extra medewerkers nodig zijn hebben we deze middelen geleased of gehuurd.

## **3.3. Bedrijfsvoering**

### **Hoofdlijnen**

Het afgelopen jaar is de bedrijfsvoering wederom druk geweest met het ondersteunen van de reguliere en de COVID-19 crisis- en projectorganisatie. Daar kwam bij de ondersteuning voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne.

Het was dus wederom een intensief en complex jaar voor de bedrijfsvoering. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren zijn in alle bedrijfsvoering teams ook in 2022 tijdelijk extra medewerkers ingehuurd. De kosten hiervoor worden volledig gedekt door de COVID-19 gelden of uit de bijdrage voor vluchtelingen uit de Oekraïne.

In de reguliere bedrijfsvoering zien we de gevolgen van drie jaar COVID-19 bestrijding terug. Er zijn ook dit jaar een aantal zaken niet of beperkt opgepakt. Medewerkers die reguliere taken uitvoeren zijn ingezet op de COVID-19 bestrijding en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De gevolgen zien we terug in achterstallige werkzaamheden die ontstaan en over elkaar heen komen te liggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om procesbeschrijvingen die niet zijn bijgewerkt en verbeterlagen die niet zijn gemaakt over de gehele linie. Hierdoor komt er een flinke druk op de bedrijfsvoering in 2023 (en latere jaren) te liggen.

Met een aantal zaken hebben we in 2022 een start gemaakt:

- Voorbereiding participatie GGD NOG in Het Service Centrum (HSC).
- GGD NOG Robuust: komst relatiemanagers, start tactisch manager SOO, opstart programma Informatie gestuurd werken (IGW).
- Opzetten van projectmanagement.
- Professionaliseren informatiebeveiliging en privacy (CISO, Privacy Officer).
- Verdere teamontwikkeling en -professionalisering.
- Cyclus van functionering en beoordeling van medewerkers.
- Nieuw functiehuis (HR21).
- Vernieuwing website.
- Het ontwikkelen van management- en sturingsinformatie.
- Vernieuwbouw locatie GGD in Gelre ziekenhuis.

### **Gegevensbescherming, fraude- en informatieveiligheid**

De datadiefstal uit de Corona IT-systemen in 2021 heeft een flinke impuls voor verbetering van de dataveiligheid bij GGD'en gegeven. GGD NOG heeft – samen met de partners in Het Servicecentrum – KPMG in 2021 opdracht gegeven voor een onderzoek naar de volwassenheid van de informatieveiligheid. Het onderzoek heeft geleid tot inzicht in het applicatielandschap van de GGD en een Security scan (NEN 7510 gap analyse). De functies voor gegevensbescherming en informatieveiligheid (PO en CISO) zijn in 2022 ingevuld, zodat GGD NOG kan voldoen aan de wet- en regelgeving. Daarnaast is gestart met het certificeringstraject voor de kwaliteitsnorm informatiebeveiliging in de zorg: NEN 7510. Het doel is deze certificering te behalen in gezamenlijkheid met GGD Hart voor Brabant en GGD West Brabant in Q1 2024.

De awareness-trainingen informatieveiligheid die in 2022 zijn gestart, zijn voortgezet en de toets digitale vaardigheden (waaronder veilig werken) voor de medewerkers wordt met ingang van 2023 ingevoerd. Er is in december 2022 een phishing-test uitgevoerd door HSC.

Er is een informatiebeveiligingsincidentproces opgezet in samenwerking met de crisis coördinator, HSC en andere stakeholders.

Er heeft zich in 2022 één informatiebeveiligingsincident voorgedaan bij de leverancier van een vak-toepassing die heeft geleid tot een datalekmelding bij de autoriteit persoonsgegevens (AP) (afgesloten door de AP).

In 2022 is op alle werkplekken een automatisch schermlock geactiveerd (5 minuten).

De functiescheiding bij inkoop is in uitgewerkt en geïmplementeerd. Verder is in 2022 weer een start gemaakt met het afleggen van de eed of gelofte door medewerkers. Door COVID-19 heeft dat stil gelegen.

In 2022 heeft bureau Hoffmann een onderzoek gestart naar mogelijk grensoverschrijdend gedrag binnen de GGD. Het rapport is opgeleverd en de gevolgen worden in 2023 inzichtelijk.

### **3.3.1. Kwaliteitszorg**

Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is een cyclisch systeem om continu verbeteren tot stand te brengen en de organisatie op een hoger niveau te brengen. Het KMS heeft betrekking op organisatieniveau, op teamniveau en op individueel niveau en geldt voor alle producten en diensten van de GGD..

#### **HKZ certificaat**

GGD Noord- en Oost-Gelderland voldoet aan het HKZ-certificatieschema publieke gezondheidszorg en bezit een HKZ certificaat. Daarmee laten we zien dat wij:

- intern de zaken goed op orde hebben;
- de klant centraal stellen;
- voortdurend en systematisch werken aan verbetering.

In september 2022 heeft een externe audit van LRQA plaatsgevonden. Tijdens deze audit werden onder andere de voorbereidingen van de hercertificering besproken. Naar aanleiding van dit gesprek heeft het MT urgentie gegeven aan het oppakken van 2 minors: het uitvoeren van functioneringsgesprekken en het verbeteren van het kwaliteitsmanagementsysteem. Hier zijn concrete acties op uitgezet.

#### **Interne audits**

De interne audits zijn in 2022 planmatig uitgevoerd conform een jaarplanning. Tevens is er aan het einde van 2022 een nieuwe visie op interne audits vastgesteld, met een auditprogramma voor de komende 3 jaren en een nieuw op te richten interne auditorenpool om het kwaliteitsbewustzijn binnen de organisatie te vergroten.

#### **Klachten van cliënten**

Als zorgaanbieder beschikt de GGD over een externe klachtenfunctionaris van Adviespunt Zorgbelang. Een onafhankelijke klachtenfunctionaris voor de afhandeling van klachten over verleende zorg is verplicht op basis van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. De klachtenfunctionaris behandelt ook klachten over de GGD als overheid, waarvan de afhandeling is geregeld in de Algemene bestuursrecht.

In 2022 waren er 146 klachten, 164 minder dan in 2021 als gevolg van afname corona gerelateerde klachten. De meeste klachten gingen over Infectieziektenbestrijding. Twee klachten betroffen: een beschadiging van hand na omvallen hek op testlocatie, en schade aan een arm na coronavaccinatie.

#### **VIM (Veilig Incident Melden)**

GGD NOG beschikt over een VIM – commissie (Veilig Incidenten Melden). Meldingen kunnen zowel medisch als niet medisch van aard zijn. De meldingen die bij deze commissie binnenkomen worden afgehandeld door een VIM-commissie-lid. Indien gewenst, vinden corrigerende maatregelen plaats

### **3.4 Onderhoud kapitaalgoederen**

In deze paragraaf wordt normaliter verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid rondom het beheer van de gebouwen etc. De GGD NOG heeft geen gebouwen in eigendom.

### **3.5. Verbonden partijen**

De GGD kent geen verbonden partijen in formele zin.

### **3.6. Wet Open Overheid**

De Wet open overheid (WOO) is per 1 mei 2022 in werking getreden als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). Binnen de GGD NOG is de functionaris gegevensbescherming (FG) aangewezen als contact functionaris voor externen. Een van de grote wijzigingen ten opzichte van de WOB is de verplichte actieve openbaarmaking van gegevens: er zijn elf categorieën van gegevens die de GGD NOG verplicht moet publiceren. De GGD NOG publiceert reeds de meest relevante informatie op de eigen website, en specifieke informatie zoals verordeningen en aangewezen besluiten worden conform de Wet elektronische publicaties al via [lokaleregelgeving.overheid.nl](http://lokaleregelgeving.overheid.nl) gepubliceerd. In 2022 zijn er vier WOB of WOO verzoeken binnengekomen.



## Deel 2: Jaarrekening



## 4. Jaarrekening

### 4.1. Balans per 31 december 2022

X € 1.000

ACTIVA	Balans per 31 december	
	2022	2021
<b>VASTE ACTIVA</b>		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	1.102	671
<i>Financiële vaste activa</i>		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	36	59
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>1.138</b>	<b>730</b>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<i>Voorraden</i>		
Gereed product en handelsgoederen	51	41
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
a. Vorderingen op openbare lichamen	1.146	516
b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.109	8.614
c. Overige vorderingen	278	164
<b>Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</b>	<b>8.533</b>	<b>9.294</b>
<i>Liquide middelen</i>		
Banken	247	211
Kassen	1	0
<b>Totaal Liquide middelen</b>	<b>248</b>	<b>211</b>
<i>Overlopende activa</i>		
a. Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	137	85
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	1.336	2.777
<b>Totaal Overlopende activa</b>	<b>1.473</b>	<b>2.862</b>
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>10.305</b>	<b>12.408</b>
<b>TOTAAL GENERAAL</b>	<b>11.443</b>	<b>13.138</b>

X € 1.000

PASSIVA	Balans per 31 december	
	2022	2021
<b>VASTE PASSIVA</b>		
<i>Eigen vermogen</i>		
a. Algemene reserve	1.618	1.618
b. Bestemmingsreserves	1.525	1.217
c. Gerealiseerd resultaat	-487	77
<b>Totaal Eigen vermogen</b>	<b>2.656</b>	<b>2.912</b>
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	606	324
<b>Totaal vaste passiva</b>	<b>3.262</b>	<b>3.236</b>
<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	4.110	6.233
<i>Overlopende passiva</i>		
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren.	385	507
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	3.568	2.957
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	118	205
<b>Totaal Overlopende passiva</b>	<b>4.071</b>	<b>3.669</b>
<b>Totaal vlottende passiva</b>	<b>8.181</b>	<b>9.902</b>
<b>TOTAAL GENERAAL</b>	<b>11.443</b>	<b>13.138</b>

## 4.2. Overzicht van baten en lasten 2022 GGD NOG

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2022	6e begrotings- wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>GGD Noord- en Oost Gelderland</b>				
Baten	20.049	73.492	72.719	-773
Lasten	20.026	73.922	72.975	-947
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>23</b>	<b>-430</b>	<b>-256</b>	<b>174</b>
Dotatie reserve	23	28	231	-203
Onttrekking reserve	0	458	0	-458
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-487</b>	<b>-487</b>

### Toelichting baten en lasten 2022 GGD NOG

Door de inzet van GGD NOG op de bestrijding van het COVID-19-virus stijgen zowel de baten als de lasten. Het volume is ruim drie keer de oorspronkelijke begroting. Doordat het ministerie van VWS alle kosten vergoedt die verband houden met de bestrijding van het COVID-19-virus heeft dit geen invloed op ons gerealiseerde resultaat. Het negatieve saldo in de rekening 2022 van € 487.000 wordt veroorzaakt door de kosten als gevolg van het Hoffmann onderzoek dat in 2022 heeft plaatsgevonden. De stijging van de dotatie reserve wordt volledig veroorzaakt door de dotatie aan de reserve personele lasten. Doordat verlofsparen in de CAO is vastgelegd zien we dat er meer verlof wordt gespaard. Hierdoor stijgt de reserve personele lasten.

### 4.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. In de Financiële verordening GGD NOG zijn nadere kaders opgenomen voor de waardering en afschrijving van vaste activa.

#### 4.3.1. Toerekening baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

#### 4.3.2. Waardering balansposten

Alle balansposten zijn opgenomen tegen nominale waarde tenzij anders is aangegeven.

##### *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Eventuele van derden verkregen specifieke bijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

*De materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:*

- 10 jaar: meubilair, kantoorinventaris, archiefstellingen, kasten, witgoed, keukenapparatuur;
- 5 jaar: specifieke softwarepakketten;
- 4 jaar: automatiseringsapparatuur zoals printers, pc's, ICT-apparatuur, (behalve mobiele apparatuur) netwerkvoorzieningen;
- 3 jaar: mobiele automatiseringsapparatuur zoals laptops, telefoonapparatuur en –voorzieningen.

Voor investeringen in gehuurde gebouwen, waarbij de investeringen een sterke relatie hebben met het gebouw, gelden afschrijvingstermijnen die niet langer zijn dan de resterende looptijd van het huurcontract.

Kapitaallasten (rente en afschrijving) worden berekend vanaf het halfjaar volgend op de aanschaf van de activa.

##### *Financiële vaste activa*

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op waarborgsommen wordt niet afgeschreven.

##### *Vorraden*

De voorraden vaccins worden gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs van het betreffende jaar ofwel verkrijgingsprijs.

##### *Debiteuren en Overlopende activa*

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

*Voorzieningen*

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

*Vlottende passiva*

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.



#### 4.4. Toelichting op de balans per 31 december 2022

##### 4.4.1. Vaste Activa

##### Toelichting Materiële Vaste Activa

X € 1.000

Materiële vaste activa	Gebouwen	Auto- matisering	Apparaten	Inventaris	Totaal 2022	Totaal 2021
Aanschafwaarde primo	875	837	246	419	2.377	2.324
Investerings	417	166	36	27	646	53
Desinvesteringen						
<b>Aanschafwaarde ultimo</b>	<b>1.292</b>	<b>1.003</b>	<b>282</b>	<b>446</b>	<b>3.023</b>	<b>2.377</b>
Afschrijvingen primo	-526	-752	-191	-237	-1.706	-1.424
Jaarlijkse afschrijving	-91	-77	-11	-36	-215	-283
Inhaalafschrijving						
Desinvesteringen						
<b>Afschrijving ultimo</b>	<b>-617</b>	<b>-829</b>	<b>-202</b>	<b>-273</b>	<b>-1.921</b>	<b>-1.707</b>
<b>Boekwaarde primo</b>	<b>349</b>	<b>84</b>	<b>55</b>	<b>182</b>	<b>671</b>	<b>900</b>
<b>Boekwaarde ultimo</b>	<b>675</b>	<b>174</b>	<b>80</b>	<b>173</b>	<b>1.102</b>	<b>671</b>

Per 31-12-2022 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 1.102.000. De GGD heeft in 2022 € 646.000 geïnvesteerd. Het betreft voornamelijk investeringen in de huisvesting in het Gelre ziekenhuis en de vervanging van alle smartphones en een deel van de laptops. Het algemeen bestuur heeft € 725.000 aan kredieten beschikbaar gesteld. De daadwerkelijke investeringen in 2022 blijven daar binnen.

##### Toelichting Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa betreft betaalde waarborgsommen voor sleutels en huur van panden.

#### 4.4.2. Vlottende Activa

##### Toelichting Voorraden

De boekwaarde van de voorraden betreft de per 31 december aanwezige voorraad vaccins:

X € 1.000

Voorraden	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2021
Voorraad vaccins	50	40
Voorraad VVV-bonnen	1	1
<b>Totaal voorraad</b>	<b>51</b>	<b>41</b>

##### Toelichting liquide middelen

Betreft het saldo per 31 december.

X € 1.000

Liquide middelen	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2021
Bank Nederlandse gemeenten	201	198
Rabobank	46	13
Kassen	1	0
<b>Totaal voorraad</b>	<b>248</b>	<b>211</b>

##### Toelichting uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

X € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.146	526
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	7.109	8.614
Overige vorderingen	314	164
Voorziening overige vorderingen	-36	-10
<b>Totaal kortlopende vorderingen</b>	<b>8.533</b>	<b>9.294</b>



## Toelichtingen Overlopende Activa

X € 1.000

Overlopende activa	Stand primo 2022	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2022
<i>Van overheidslichamen te ontvangen bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel</i>				
Subsidie CJG	35		-35	0
Doet gezonde school ertoe	0	46		46
Samen in Beweging	0	58		58
Overige subsidies	50	33	-50	33
<b>Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel</b>	<b>85</b>	<b>137</b>	<b>-85</b>	<b>137</b>

X € 1.000

Overlopende activa	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2021
<b>Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel</b>	<b>137</b>	<b>85</b>
Nog te ontvangen bedragen	11	77
Nog te ontvangen PGV/COA	82	74
Nog te factureren Forensisch	76	59
Nog te factureren Technische Hygiëne zorg	174	71
Nog te ontvangen afrekening 2021 Min VWS COVID-19	644	2.045
Overige overlopende activa overheidslichamen	107	81
Vooruit betaalde kosten	242	370
<b>Totaal overige overlopende activa</b>	<b>1.336</b>	<b>2.777</b>
<b>Totaal overlopende activa</b>	<b>1.473</b>	<b>2.862</b>

#### 4.4.3. Vaste Passiva

##### Toelichting Eigen Vermogen

X € 1.000

Eigen vermogen	Saldo primo	Toevoeging	Onttrekking	Totaal saldo 2022
Algemene reserve	1.618			1.618
Gerealiseerd resultaat	77	-487	-77	-487
Reserve Personele lasten	532	203		735
Reserve Volwassen en Ouderenmonitor	28	28	0	56
Reserve GGD NOG Robuust	657	77		734
<b>Saldo ultimo</b>	<b>2.912</b>	<b>-179</b>	<b>-77</b>	<b>2.656</b>

De algemene reserve vormt de weerstandscapaciteit van de GGD. De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om risico's af te dekken. De risico's zijn niet begroot, niet voorzienbaar, onverwachts en substantieel.

Om te bepalen welke omvang de algemene reserve moet hebben om als organisatie voldoende weerstandscapaciteit te hebben, verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van dit jaarverslag.

Het gerealiseerd resultaat 2021 van totaal € 77.000 is conform het bestuursbesluit toegevoegd aan de reserve GGD NOG Robuust

GGD NOG heeft per 31 december 2022 de volgende bestemmingsreserves:

- Personele lasten;  
De bestemmingsreserve personele lasten is gevormd voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. In 2022 is € 203.000 toegevoegd aan deze reserve.
- Volwassen en Oudermonitor;  
De volwassen en ouderen monitor neemt de GGD eens in de 4 jaar af. In 2022 is aan deze reserve € 28.000 toegevoegd.
- GGD NOG Robuust;  
Het programma GGD NOG Robuust loopt over de periode 2022-2026. In 2022 is het gerealiseerd resultaat 2021 van € 77.000 toegevoegd aan de reserve. Door corona zijn in 2022 minder kosten gemaakt voor het programma GGD NOG Robuust, hierdoor heeft in 2022 geen onttrekking aan de reserve in 2022 plaatsgevonden.

Het resultaat uit het vorige boekjaar is als volgt bestemd:

X € 1.000

Gerealiseerd resultaat	Resultaat 2021
Toevoeging GGD NOG Robuust	77
<b>Totaal</b>	<b>77</b>

Het saldo van de rekening van baten en lasten 2022 bedraagt negatief € 487.000. Het algemeen bestuur neemt een besluit hoe het resultaat wordt gedekt.

#### 4.4.4. Voorzieningen

##### Toelichting Voorzieningen

X € 1.000

Voorzieningen	Werkloosheid wet	Boventallig personeel	Totaal saldo 2022
Saldo primo	269	55	324
Toevoeging	588	0	588
Onttrekking	-69	-15	-124
Vrijval	-182	-40	-182
<b>Totaal</b>	<b>606</b>	<b>0</b>	<b>606</b>

De voorziening WW bestaat uit de WW-aanspraken van (tijdelijk) personeel in dienst van de GGD. Voor het afdekken van de risico's van de salarislasten welke niet direct of indirect toegerekend kunnen worden aan onze producten en programma's, is de voorziening boventallig personeel gevormd.

#### 4.4.5. Overlopende Passiva

##### Toelichting Overlopende Passiva

X € 1.000

Overlopende passiva	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2021
<b>Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel</b>	<b>385</b>	<b>507</b>
<b>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen</b>		
Huisvesting	28	66
Nog te betalen personeel / inhuur derden / deskundigen	117	589
Advieskosten & automatisering	9	0
SOA / MMK / TBC	148	24
Opleiding AIOS	149	149
Overig nog te betalen kosten	1.600	36
Nog te betalen overige personeelslasten	1.406	2.028
Belastingen	111	65
	<b>3.568</b>	<b>2.957</b>
<b>Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</b>		
Jong Leren Eten	25	25
Verward gedrag	0	61
Regionale kenniswerkplaats jeugd NV	93	119
<b>Totaal overige overlopende activa</b>	<b>118</b>	<b>205</b>
<b>Totaal vlottende schulden</b>	<b>4.071</b>	<b>3.669</b>

X € 1.000

Omschrijving	Stand primo 2022	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2022
<b>Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren</b>				
Bijdrage soa	179	116	-118	177
De pas er in	42	0	-30	12
Vooruit ontvangen SOA PrEP	53	35	-36	52
Maatwerk Jeugd	67	0	-67	0
Samen in beweging bewoners	83	0	-83	0
Overige bijdragen van overheidslichamen	84	88	-60	112
Valpreventie	0	32	0	32
<b>Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel</b>	<b>508</b>	<b>271</b>	<b>-394</b>	<b>385</b>

#### 4.5. Overzicht baten en lasten per programma

X € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	Programma-begroting 2022	6e begrotings-wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking
<b>Jeugdgezondheid</b>				
Baten	1.030	2.030	2.157	127
Lasten	5.185	6.515	6.379	-136
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-4.155</b>	<b>-4.485</b>	<b>-4.222</b>	<b>263</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Ottrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-4.155</b>	<b>4.485</b>	<b>-4.222</b>	<b>263</b>
<b>Algemene Gezondheid</b>				
Baten	6.023	57.895	56.895	-1.000
Lasten	7.385	49.507	47.775	-1.732
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.362</b>	<b>8.388</b>	<b>9.120</b>	<b>732</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Ottrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-1.362</b>	<b>8.388</b>	<b>9.120</b>	<b>732</b>
<b>Kennis &amp; Expertise</b>				
Baten	458	893	913	20
Lasten	1.846	2.250	2.266	16
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.388</b>	<b>-1.357</b>	<b>-1.353</b>	<b>4</b>
Dotatie reserve	23	28	28	0
Mutatie reserve	0		0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-1.411</b>	<b>-1.385</b>	<b>-1.381</b>	<b>4</b>
<b>Overhead</b>				
Baten	51	51	131	-80
Lasten	5.357	15.550	16.455	905
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-5.306</b>	<b>-15.499</b>	<b>-16.324</b>	<b>-825</b>
Dotatie reserve	0	0	203	203
Ottrekking reserve	0	0	0	0
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-5.306</b>	<b>-15.499</b>	<b>-16.527</b>	<b>-1.028</b>
<b>Inwonerbijdrage en organisatie-projecten</b>				
Baten	12.487	12.623	12.623	0
Lasten	253	100	100	0
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>12.234</b>	<b>12.523</b>	<b>12.523</b>	<b>0</b>
Dotatie reserve	0	0	0	0
Ottrekking reserve	0	458	0	-458
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>12.234</b>	<b>12.981</b>	<b>12.523</b>	<b>-458</b>

### Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten bij het programma Kennis & Expertise stijgen met € 16.000 hier staan ook extra baten tegenover.

De lasten bij het programma Overhead zijn ruim € 0,9 miljoen hoger dan bij de 6<sup>e</sup> begrotingswijziging 2022. De hogere lasten worden veroorzaakt door de bestrijding van COVID-19. Deze lasten worden volledig vergoed door VWS.

De stijging van de dotatie reserve van € 203.000 wordt volledig veroorzaakt door de dotatie aan de reserve personele lasten doordat er meer vakantiedagen worden meegenomen naar het jaar 2022. Deze lasten worden binnen de begrote lasten.

### 4.6. Overzicht taakvelden

Het BBV schrijft voor dat de GGD een overzicht in de jaarrekening opneemt met een verdeling van de baten, lasten en het saldo per taakveld. De taakvelden zijn door de rijksoverheid gedefinieerd. Onderstaand het overzicht met de verdeling naar taakvelden over 2022.

In € 1.000

Taakveld IV3		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	16.642	16.845	-203
0.9	Vennootschapsbelasting	0	30	-30
0.10	Mutaties reserves	0	-231	231
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten			-487
161.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing/brandweer	298	436	-138
7.	Volksgezondheid en Milieu			
7.1	Volksgezondheid	55.237	55.681	-444
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	544	447	97

#### 4.7. COVID-19

Kostensoort	Opgave kosten incl. btw
<b>Totaal Bron- en contactonderzoek</b>	<b>8.385</b>
BCO regulier	8.385
BCO grootschalig risicogericht testen	
<b>Totaal Bemonstering</b>	<b>12.022</b>
Bemonstering regulier	12.022
Bemonstering grootschalig risicogericht testen	
<b>Totaal COVID-19 vaccinatie</b>	<b>19.178</b>
Vaccinatie	19.178
<b>Totaal Overige Meerkosten</b>	<b>10.558</b>
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	218
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	10.340
<b>Totale voorlopige uitgaven 2022</b>	<b>50.143</b>

#### Toelichting kosten COVID-19

De bovenstaande indeling is conform de indeling zoals die is afgesproken in het vastgestelde controleprotocol. Dit is een landelijke indeling. De kosten in voor bron- en contactonderzoek (BCO) betreffen voornamelijk inhuurkosten die zijn gemaakt om dagelijks bron- en contactonderzoeken uit te voeren. Onder bemonstering vallen alle personele kosten die er zijn om bij de testlocatie met verschillende teststraten operationeel te houden. Het gaat hier niet om de locatiekosten en materiaalkosten. Die kosten vallen onder de overhead (ondersteuning). Vaccinatiekosten betreft inhuurkosten voor het zetten van de vaccinatie, inhuurkosten voor de observatie na de vaccinatie en het inhuur voor het controleren en registreren van de gegevens.

Naast genoemde locatiekosten en materiaalkosten vallen onder de kosten voor Ondersteuning ook de kosten van projectleiders, huur extra pand voor BCO, koerierskosten, verkeersregelaars, beveiliging en extra personeel voor ondersteunende afdelingen. Alle kosten die bij Jeugdgezondheidszorg worden benoemd hebben deels te maken met achterstanden die

ingehaald zijn bij de Jeugdgezondheidszorg en deels met het anders uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma

#### 4.8. Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen.

Incidentele baten of lasten onder € 25.000 zijn niet opgenomen in het overzicht.

X € 1.000

Incidentele baten en lasten	Programma	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
<b>Lasten</b>				
Kosten Oekraïne	JG	0	330	330
Dotatie voorziening WW	Overhead	40	501	461
Scholingkosten niet ingezet ivm Covid-19	Overhead	296	175	-121
Eenmalige uitkering CAO	Alle programma's	0	141	141
Onderzoekskosten	Overhead	0	109	109
Lagere afschrijvingslasten	Overhead	268	216	-52
Vluchtelingen	JG	187	497	310
Monkeypox	Alle programma's	0	55	55
HPV	JG	0	477	477
Covid-19	Alle programma's	0	50.143	50.143
<b>Totale incidentele lasten</b>		<b>791</b>	<b>52.644</b>	<b>51.853</b>
<b>Baten</b>				
Opbrengst Oekraïne	JG	0	330	330
Vluchtelingen	JG	220	599	379
Monkeypox	Alle programma's	0	55	55
HPV	JG	0	508	508
Covid-19	Alle programma's	0	50.143	50.143
<b>Totale incidentele baten</b>		<b>220</b>	<b>51.635</b>	<b>51.415</b>

Het incidentele resultaat is - € 438.000. Het gerealiseerde resultaat over 2022 is -€ 487.000.

#### 4.9 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen neemt GGD NOG in de jaarrekening op als de financiële verplichting € 214.000 overschrijdt.

De GGD is eigenrisicodragers voor wachtgeld- en werkloosheidsuitkering. Wanneer voormalig personeel, dat is afgekeurd, bij herkeuringen weer (gedeeltelijk) arbeidsgeschikt wordt verklaard, dient de GGD alsnog voor de lasten van wachtgeld- of werkloosheidsuitkering te betalen. Er kunnen daardoor altijd weer nieuwe verplichtingen ontstaan. Voor de bekende gevallen is een voorziening gevormd.

In oktober 2020 heeft de GGD een overeenkomst telefoon- en datadiensten voor twee jaar gesloten met Vodafone. De jaarlijkse lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst waren ruim



€ 246.000 in 2022.

Voor de locatie in Warnsveld is vanaf 1 oktober 2015 een contractuele verplichting aangegaan van € 195.000 per jaar met de gemeente Zutphen voor de huurperiode van 5 jaar. Deze overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd voor een periode van 5 jaar, eindigend op 25 september 2025. Vervolgens kan deze overeenkomst telkens met 1 jaar verlengd worden.

## 5. WNT-verantwoording 2022

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor GGD Noord- en Oost-Gelderland is € 216.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De functie van lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur én van voorzitter van het dagelijks en het algemeen bestuur van de GGD zijn onbezoldigd.

### 5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

#### Leidinggevende topfunctionarissen

<i>Bedragen x €</i>	<i>Mw. J.J. Baardman</i>
<b>Functie</b>	<b>Directeur</b>
Duur dienstverband in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
<b>Individueel WNT-maximum</b>	<b>216.000</b>
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning	121.478
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	22.174
Subtotaal	143.652
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
<b>Totaal bezoldiging</b>	<b>143.652</b>
<b>Gegevens 2021</b>	
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2021 (in fte)	1,0
<b>Bezoldiging 2021</b>	
Beloning	118.644
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	21.820
<b>Totaal bezoldiging 2021</b>	<b>140.464</b>
Individueel WNT-maximum 2021	209.000

### **Overige leidinggevende topfunctionarissen**

In het kader van de WNT vallen ook de leden van het dagelijks en algemeen bestuur onder de definitie van topfunctionaris. Aangezien alle bestuursleden onbezoldigd bestuurslid zijn, volgen hieronder de termijnen waarin de bestuursleden in 2022 zitting hebben gehad in het algemeen/dagelijks bestuur.

### **Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**

Er zijn geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gemeente	Bestuurslid	Duur dienstverband in 2021	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
Aalten	J Wikkerink	1/1 - 31/12	X	X
Apeldoorn	D.H. Cziesso	1/1 - 6/7	X	X
	A. Prins	7/7- 31/12	X	X
Berkelland	G ter Denge	1/1 - 6/7	X	
	W.A. Wormgoor	7/7 – 31/12	X	
Bronckhorst	E. Blaauw	1/1 - 31/12	X	
Brummen	I. Timmer	1/1 - 31/12	X	
Doetinchem	E.J. Huizinga	1/1 - 31/12	X	X
Elburg	W. Krooneman	1/1 - 31/12	X	X
Epe	C.M. de Waard-Oudesluijs	1/1 - 31/12	X	X
Ermelo	H. de Haan	1/1 - 6/7	X	
	S. Hamstra	7/7 - 31/12	X	
Harderwijk	M. Companjen	1/1 – 6/7	X	X
	M. Reckman	7/7 - 31/12	X	X
Hattem	M. Hospers	1/1 -16/11	X	
	T.E. Siderius	17/11- 31/12	X	
Heerde	S. Nienhuis	1/1 - 6/7	X	
	W. van Ommen	7/7 - 31/12	X	
Lochem	H. van Zeijts	1/1 – 6/7	X	
	W. Goodin	7/7 - 31/12	X	
Montferland	G.J.M. Mijnen	1/1 - 6/7	X	
	H.J. Groote	7/7 - 16/11	X	
	I.J.T.M Wolsing	17/11 - 31/12	X	
Nunspeet	P. Teeninga	1/1 - 6/7	X	
	J.M. Elskamp	7/7 - 31/12	X	
Oldebroek	E.G. Vos-van de Weg	1/1 – 31/12	X	
Oost-Gelre	J. Hoenderboom	1/1 – 6/7	X	
	E.E.M Dusseldorp	7/7 - 31/12	X	
Oude IJsselstreek	M.A. Overduin-Biesma	1/1 - 6/7	X	
	R. Ankersmit	7/7 - 31/12	X	
Putten	P. Koops	1/1 - 16/11	X	
	J. van der Hoeven	17/11 - 31/12	X	
Voorst	W. Vrijhoef	1/1 - 6/7	X	
	P. Wormskamp	7/7 - 31/12	X	
Winterswijk	E.S.F. Schepers-Janssen	1/1 - 6/7	X	
	W.T. Wassink	7/7 - 31/12	X	
Zutphen	M. ten Broeke	1/1 - 6/7	X	
	E. Boswinkel	7/7 - 16/11	X	
	J. Bloem	17/11- 31/12	X	
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland	M. Besselink	1/1 – 31/12		X

## 6. Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat decentrale overheden, waaronder ook de GGD NOG valt, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2022 is een drempelbedrag schatkistbankieren gehanteerd van € 1.000.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2022.

### Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000

		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	213	215	247	219
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	787	785	753	781
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

### (1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	20.049			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	20.049			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €1000.000	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000

### (2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.189	19.556	22.743	20.165
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	213	215	247	219

## CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland

### Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

#### Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 18 november 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 18 november 2021 en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

e [info@stolwijkkelderman.nl](mailto:info@stolwijkkelderman.nl)  
[www.stolwijkkelderman.nl](http://www.stolwijkkelderman.nl)

54

## Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 732.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

## Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's. Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de directeur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
<p>Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt</p>	<p>Het Dagelijks Bestuur en de directie bevinden zich in een positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.</p> <p>Wij hebben specifiek aandacht besteed aan handmatige journaalposten. Hiervoor hebben we onder meer een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving.</p> <p>Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.</p>
<p>Het risico dat schattingsposten onterecht door het management beïnvloed worden</p>	<p>Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.</p>
<p>Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat</p>	<p>Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen, met uitzondering van een bedrag van € 140.000, waarvoor we de prestatie niet hebben kunnen vaststellen.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.</p>
<p>Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald</p>	<p>Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.</p>

e info@stolwijkkelderman.nl  
www.stolwijkkelderman.nl

56



---

Het risico dat de opbrengsten plustaken onvolledig verantwoord worden

---

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij de verantwoording van de opbrengsten plustaken. Aanvullend hebben we een cijferbeoordeling en een deelwaarneming uitgevoerd.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de opbrengsten plustaken.

---

### **Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie**

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van de gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat en het vormen van reserves. In artikel 23 lid 1 is opgenomen dat de gemeenten zorgdragen dat de organisatie over voldoende middelen beschikt om aan alle verplichtingen jegens derden te voldoen.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd. Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.

Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse. Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegevens is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

### **Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie**

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

e [info@stolwijkkelderman.nl](mailto:info@stolwijkkelderman.nl)  
[www.stolwijkkelderman.nl](http://www.stolwijkkelderman.nl)

57

## Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

### Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

### Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 18 november 2021, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder of deelnemende gemeenten. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 16 maart 2023

Stolwijk Kelderman

w.g. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e [info@stolwijkkelderman.nl](mailto:info@stolwijkkelderman.nl)  
[www.stolwijkkelderman.nl](http://www.stolwijkkelderman.nl)

59

## 8. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2022		
	uren	tarief in €	bedrag in €
Coördinator	1.365	100,23	136.814
Projectondersteuning	1.350	61,30	82.755
<b>Totaal coördinatie</b>	<b>2.715</b>		<b>219.569</b>
<b>Totaal Bemoeizorg</b>	<b>3.000</b>		<b>262.030</b>
Verpleegkundige spreekuur dak- en thuislozen	90	76,64	6.898
<i>Centrale Toegang</i>			
Projectcoördinatie	3.365	84,90	285.689
Psychiater			0
Beroep en bezwaar			0
Zorgmonitor			10.000
<b>Totaal centrale toegang</b>	<b>3.365</b>		<b>295.689</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>9.170</b>		<b>784.186</b>

Realisatie 2022		
uren	tarief in €	bedrag in €
1.365	100,23	136.814
1.350	61,30	82.755
<b>2.715</b>		<b>219.569</b>
<b>3.000</b>		<b>262.030</b>
90	76,64	6.898
3.365	84,90	285.689
0		0
		0
		10.000
<b>3.365</b>		<b>295.689</b>
<b>9.170</b>		<b>784.186</b>

Dekking kosten Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2022
Budget Noord Veluwe gemeenten	784.186
<b>Totaal Inkomsten</b>	<b>784.186</b>

Realisatie 2022	
	784.186
	<b>784.186</b>

**Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ**

Omschrijving	Uren	Tarief in €	Bedrag in €
Subsidie Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2022			
Inzet verpleegkundige	800	84,15	67.320
Inzet adm. medewerker	100	60,76	6.076
Afronding			
<b>Totaal toegekende subsidie</b>	<b>900</b>		<b>73.396</b>
Kosten Backoffice Multi probleemsituaties/vangnet Zutphen 2022			
Inzet verpleegkundige	800	84,90	67.920
Inzet adm. medewerker	100	61,30	6.130
<b>Totaal gerealiseerde kosten</b>	<b>900</b>		<b>74.050</b>
Afrekening subsidie			
Ontvangen voorschot			73.396
Kosten			74.050
<b>Afrekening</b>			<b>-654</b>

### Bijlage 3: Afrekening algemene Inwonerbijdrage

#### Begrote Inwonerbijdrage per gemeente 2022

Gemeente	Aantal inwoners 30-12-2020 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 30-12-2020 excl Apeldoorn	Begroting 2022 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2022 Jeugd Gezondheid in €	Begroting 2022 Totaal in €
Aalten	27.120	27.120	221.480	237.815	459.295
Berkelland	43.846	43.846	358.076	384.485	742.561
Bronckhorst	36.083	36.083	294.678	316.412	611.090
Doetinchem	58.263	58.263	475.815	510.908	986.723
Montferland	36.038	36.038	294.311	316.017	610.327
Oost Gelre	29.572	29.572	241.505	259.317	500.821
Oude IJsselstreek	39.349	39.349	321.350	345.051	666.401
Winterswijk	29.041	29.041	237.168	254.660	491.829
<b>Regio Achterhoek</b>	<b>299.312</b>	<b>299.312</b>	<b>2.444.383</b>	<b>2.624.665</b>	<b>5.069.048</b>
Apeldoorn	164.770	0	1.345.622	0	1.345.622
Brummen	20.877	20.877	170.496	183.070	353.566
Epe	33.197	33.197	271.109	291.104	562.213
Hatterm	12.226	12.226	99.846	107.210	207.055
Korting Hatterm			0	-3.524	-3.524
Heerde	18.774	18.774	153.321	164.629	317.950
Lochem	33.944	33.944	277.209	297.655	574.864
Voorst	24.797	24.797	202.509	217.445	419.954
Korting Voorst			0	-7.067	-7.067
Zutphen	48.099	48.099	392.809	421.780	814.589
<b>Regio Midden IJssel / Oost Veluwe</b>	<b>356.684</b>	<b>191.914</b>	<b>2.912.921</b>	<b>1.672.302</b>	<b>4.585.224</b>
Elburg	23.429	23.429	191.337	205.449	396.786
Ermelo	27.017	27.017	220.639	236.912	457.551
Harderwijk	48.722	48.722	397.897	427.243	825.139
Nunspeet	28.029	28.029	228.904	245.786	474.690
Oldebroek	23.756	23.756	194.007	208.316	402.324
Putten	24.370	24.370	199.022	213.700	412.722
<b>Regio Noord Veluwe</b>	<b>175.323</b>	<b>175.323</b>	<b>1.431.805</b>	<b>1.537.406</b>	<b>2.969.212</b>
<b>Totaal GGD NOG</b>	<b>831.319</b>	<b>666.549</b>	<b>6.789.109</b>	<b>5.834.374</b>	<b>12.623.483</b>

## Realisatie en afrekening Inwonerbijdrage per gemeente 2022

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2022 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 31-12-2022 excl Apeldoorn	Realisatie 2022 Publieke Gezondheid in €	Realisatie 2022 Jeugd Gezondheid in €	Realisatie 2022 in €	Afrekening 2022 bijdrage per gemeente
Aalten	27.249	27.249	219.676	235.986	455.662	-3.633
Berkelland	44.037	44.037	355.017	381.377	736.394	-6.167
Bronckhorst	36.279	36.279	292.474	314.190	606.664	-4.426
Doetinchem	59.213	59.213	477.363	512.807	990.170	3.447
Montferland	36.883	36.883	297.343	319.421	616.764	6.437
Oost Gelre	29.840	29.840	240.564	258.426	498.990	-1.831
Oude IJsselstreek	39.608	39.608	319.311	343.020	662.331	-4.070
Winterswijk	29.253	29.253	235.832	253.342	489.174	-2.655
<b>Regio Achterhoek</b>	<b>302.362</b>	<b>302.362</b>	<b>2.437.580</b>	<b>2.618.569</b>	<b>5.056.149</b>	<b>-12.899</b>
Apeldoorn	167.225	0	1.348.133	0	1.348.133	2.511
Brummen	21.105	21.105	170.144	182.777	352.921	-645
Epe	33.283	33.283	268.321	288.243	556.564	-5.649
Hatterm	12.563	12.563	101.280	108.800	210.080	3.025
Korting Hatterm			0	-3.524	-3.524	0
Heerde	19.216	19.216	154.915	166.418	321.333	3.383
Lochem	34.312	34.312	276.616	297.155	573.771	-1.093
Voorst	25.214	25.214	203.270	218.363	421.633	1.679
Korting Voorst			0	-7.067	-7.067	0
Zutphen	48.515	48.515	391.118	420.158	811.276	-3.313
<b>Regio Midden IJssel / Oost Veluwe</b>	<b>361.433</b>	<b>194.208</b>	<b>2.913.797</b>	<b>1.671.323</b>	<b>4.585.120</b>	<b>-104</b>
Elburg	24.041	24.041	193.814	208.204	402.018	5.232
Ermelo	27.494	27.494	221.651	238.108	459.759	2.208
Harderwijk	48.910	48.910	394.302	423.579	817.881	-7.258
Nunspeet	28.733	28.733	231.639	248.839	480.478	5.788
Oldebroek	24.266	24.266	195.627	210.153	405.780	3.456
Putten	24.895	24.895	200.698	215.600	416.298	3.576
<b>Regio Noord Veluwe</b>	<b>178.339</b>	<b>178.339</b>	<b>1.437.731</b>	<b>1.544.483</b>	<b>2.982.214</b>	<b>13.002</b>
<b>Totaal GGD NOG</b>	<b>842.134</b>	<b>674.909</b>	<b>6.789.108</b>	<b>5.834.375</b>	<b>12.623.483</b>	<b>0</b>